

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 15. Rok: 2022 Číslo: 11

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

„Zosnutie Bohorodičky ako Božie privilégium.“ (z myšlienok pápeža Františka)

Na sviatok Zosnutia Panny Márie svätý veriaci ľud Boží radostne prejavuje svoju úctu k Panenskej Matke. Robí tak slávením spoločnej liturgie a tiež tisíckami rôznych foriem zbožnej úcty; týmto spôsobom sa napĺňa proroctvo samej Panny Márie: „*Blahoslaviť ma budú všetky pokolenia*“ (Lk 1, 48).

Lebo Pán povýšil svoju poníženú služobnicu.

Nanebovzatie, s telom i dušou, je božie privilégium udelené svätej Matke Božej pre jej osobité zjednotenie s Ježišom. Ide o zjednotenie telesné i duchovné, ktoré začalo Zvestovaním a dozrievalo počas celého Máriinho života skrze jej osobitnú účasť na Synovom tajomstve. Panna Mária vždy sprevádzala svojho Syna: nasledovala

Ježiša, a preto ju nazývame prvou učeníčkou.

Život Márie prebiehal ako život obyčajnej ženy svojej doby: modlila sa, starala sa o rodinu a domácnosť, navštevovala synagógu...

Avšak všetky každodenné činnosti vždy robila v úplnom zjednotení so Synom. A na Kalvárii toto zjednotenie dosiahlo svoj vrchol v láske, v spolucítení a v utrpení srdca. Práve preto jej Boh udelil plnú účasť aj na vzkriesení Ježiša. Telo svätej Matky Božej bolo uchránené pred porušením, tak ako telo jej Syna.

Cirkev nás dnes pozýva kontemplovať toto tajomstvo: ono ukazuje, že Boh chce spasiť celého človeka, t. j. spasiť jeho dušu i telo. Ježiš vstal z mŕtvych v tele, ktoré prijal od Panny Márie, a vystúpil

k Otcovi so svojou premenenou ľudskou podstatou. S telom, takým ako je to naše, ale premeneným.

Zosnutie Panny Márie a jej nanebovzatie je pre nás potvrdením toho, aký bude náš budúci oslávený osud.

Už grécki filozofi chápali, že ľudská duša je po smrti predurčená k šťastiu. Oni však opovrhovali telom, ktoré považovali za väzenie duše, a nedokázali

pochopiť, že by Boh dovolil, aby aj telo človeka bolo zjednotené s jeho dušou v nebeskej blaženosti. - Naše premenené telo tam bude. „Vzkriesenie tela“

je totiž pravou súčasťou kresťanského zjavenia, kľúčový bod našej viery.

Veľkolepá skutočnosť Máriinho nanebovzatia je prejavom i potvrdením jednoty ľudskej osoby a pripomína nám, že sme povolaní slúžiť Bohu a oslavovať ho celým našim bytím, dušou i telom. Slúžiť Bohu iba telom by bolo konaním otrokov; slúžiť mu zas iba dušou by bolo

v rozpore s našou ľudskou prirodzenosťou. Svätý Irenej, jeden z veľkých cirkevných otcov, z obdobia okolo roku 220, povedal, že: „Božou slávou je živý človek, a život človeka spočíva v hľadení na Boha“ (Proti bludom, IV, 20, 7).

Ak budeme žiť takto, v radostnej službe Bohu, ktorá sa prejavuje aj vo veľkodušnej službe bratom, náš osud

bude v deň nášho vzkriesenia podobný osudu našej nebeskej Matky. Bude nám teda dopriate v plnosti uskutočniť výzvu apoštola Pavla:

„Oslavujte Boha vo svojom tele!“ (1 Kor 6,20), a budeme ho oslavovať v nebi naveky.

Prosme Pannu Máriu, aby nám svojim materinským príhovorom pomáhala žiť naše každodenné putovanie v činorodej nádeji, že sa s ňou, i so všetkými svätými a s našimi drahými raz všetci stretieme v nebi.

„Svätá Panna Mária, Brána nebeská, nech nám pomáha hľadiť každý deň s dôverou a radosťou tam, kde je náš pravý domov, kde je ona, ktorá nás ako matka očakáva.“

(pápež František, Anjel Pána, 15. 8. 2019)

Zosnutie Bohorodičky

(myšlienky z úvahy teológa Alexandra Schmemanna)

V auguste cirkev oslavuje zakončenie pozemského života Márie, oslavuje jej smrť, ktorú označujeme slovom zosnutie: slovom, v ktorom sa spája spánok s blaženosťou, pokojom a radosťou.

Cirkev si celé stáročia všímala smrť ženy, ktorá bola matkou Ježiša, ktorá dala život nášmu Spasiteľovi a Pánovi, ktorá sa mu úplne – až po svoje státie pod krížom – odovzdala. Cirkev sa pohružovala a prenikala do tejto smrti. A pri tomto všímaní nezbadala, nenašla a nespozorovala strach, hrôzu, koniec, ale vyžarujúcu, skutočne veľkonočnú radosť.

„K tvojmu nesmrteľnému zosnutiu sme sa zhromaždili,“ spieva cirkev pri tomto sviatku v prvej piesni a vyjadruje už v počiatočných slovách podstatu tejto radosti. „Nesmrteľné zosnutie“. „Nesmrteľná smrť“.

Čo znamená toto protirečivé, na prvý pohľad absurdné slovné spojenie? Pri sviatku Zosnutia sa otvára celkové radostné tajomstvo tejto smrti a stáva sa našou radosťou... Keď totiž smrť znamená hrôzu a utrpenie oddelenia, zostup do strašnej samoty a tmy, toto

všetko pri smrti Panny Márie neexistuje. Lebo jej smrť je iba stretnutím, láskou, kráčaním k nepominuteľnému, nikdy nezapadajúcemu svetlu večnosti a vstupovaním do tohto svetla.

„Dokonalá láska vyháňa strach,“ hovorí apoštol lásky Ján Teológ (1 Jn 4, 18). A preto **neexistuje** pri nesmrteľnom zosnutí Panny Márie **strach**. Smrť je porážaná zvnútra, oslobodzovaná od všetkého, čo nás naplňuje hrôzou a zúfalstvom. Dá sa povedať: samotná smrť sa stáva životom a víťazstvom života. Smrť sa stáva „žiarou tajuplného dňa“.

Pri tomto sviatku **neexistuje smútok**, nárek pri hrobe, žiaľ: len svetlo, iba radosť. Akoby sa už pre každého z nás, ktorý sa približuje k tejto nevyhnutnej hranici, otvárala brána a akoby z nej už prenikali a sietili lúče budúceho víťazstva, budúceho Božieho kráľovstva.

Smrť prestane byť smrťou. Smrť je prežiarená večnosťou a nesmrteľnosťou. Smrť nie je oddelením, ale zjednotením. Žiaden smútok, ale radosť. Žiadna porážka, ale víťazstvo. To je to, čo oslavujeme v deň zosnutia Prečistej Matky, uchvátení a posilnení, vopred pociťujúc už vyžarujúcu žiaru tajuplného dňa.

Liturgický program

Liturgický program po 10. nedeli po Päťdesiatnici 15.08. – 21.08. 2022

Pondelok 15.08.	Zosnutie Presvätej Bohorodičky sviatok chrámu a vikariátu mirovanie	07:00 Utierenň
		08:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		17:00 sv. lit. (slov.) * <i>za farnosť</i>
Utorok 16.08.	Sv. mučeník Diomédes	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Daniela, Jozef, Samuel...</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján 2. † Andrej (panychída)
Streda 17.08.	Sv. mučeník Myrón	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Anna, Ján, Helena</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * <i>Helena, Emília</i> 2. * <i>Ivan, Adriána, Ivan, Dávid</i>
Štvrtok 18.08.	Sv. mučeníci Flórus a Laurus	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Štefan, Helena</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Štefan 2. † Helena
Piatok 19.08.	Sv. muč. Andrej Stratopedarcha a spoločníci zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mikuláš, Rozália</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Milan (panychída)</i>
Sobota 20.08.	Sv. prorok Samuel	07:00 sv. lit. (csl.) * <i>Marián</i>
		09:00 sv. lit. (slov.) † <i>Fedor, Mária (panychída)</i>
Nedeľa 21.08.	11. nedeľa po Päťdesiatnici Prep. mučeník Domécus hl. 2	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Luboslava, Natália, Lukáš, Rastislav</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Gabriela</i>
		17:15 Večierenň
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Štefan, Emília, Adriána, Martin s rod.</i>

Liturgický program

Liturgický program po 11. nedeli po Päťdesiatnici 22.08. – 28.08. 2022

Pondelok 22.08.	Sv. mučeník Agatonik a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mária, Štefan, Mária</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Zoja (panychída)</i> 2. † <i>Andrej, Helena, Ján, Radoslav</i>
Utorok 23.08.	Sv. mučeník Diomédes	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Andrej, Mária, Michal...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Marianna, Dušan</i>
Streda 24.08.	sv. hieromučeník Eutychés	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>z rod. Kostovej a Blišákovej</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Ladislav</i>
Štvrtok 25.08.	Bl. Hieromuč. Metod, michalovský protoigumen	07:30 sv. lit. (csl.) 1. * <i>Milan s rod.</i> 2. * <i>Jozef, Blažena</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Irena, Miroslav</i>
Piatok 26.08.	sv. muč. Adrián a Natália zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Štefan, Anna</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Štefan, Mária</i>
Sobota 27.08.	Prep. otec Pimen	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>Michal, Anna, Anna</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Andrej, Anna, Andrej...</i>
Nedeľa 28.08.	12. nedeľa po Päťdesiatnici Prep. otec Mojžiš Etiópsky hl. 3	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Lukáš, Natália,</i> <i>Luboslava, Rastislav, Peter</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Štefan, Anna, Renáta,</i> <i>Miroslav, Eva</i> 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Radovan</i>

Liturgický program

Liturgický program po 12. nedeli po Päťdesiatnici 29.08. – 04.09. 2022

Pondelok 29.08.	Sťatie hlavy proroka, predchodcu a krstiteľa Jána zdržanlivosť od mäsa mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		09:00 sv. lit. (slov.) * <i>za farnosť</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Andrej, Anna, Jozef, Peter</i>
Utorok 30.08.	Sv. Alexander, sv. Ján a sv. Pavol Nový, konštantín. patriarchovia	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Adam</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Ivona</i> 2. † <i>Ján (panychída)</i>
Streda 31.08.	Uloženie pásu presvätej Bohorodičky	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Mária</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária, Štefan</i>
Štvrtok 01.09.	Začiatok indiktu, t. j. nového cirkevného roka	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Pavína</i>
Piatok 02.09.	Sv. muč. Mamant zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>SSR a NSI</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>SSR a NSI</i>
Sobota 03.09.	Sv. hieromučenik Antim, nikomédijský biskup	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>z ružencového spol.</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Jana</i>
Nedeľa 04.09.	13. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. prorok Mojžiš, ktorý videl Boha hl. 4	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>o. Peter s rod.</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Peter s rod.</i>
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Michal, Katarína, Darina, Andreas</i>

Cirkev a tajomstvo zosnutia Bohorodičky

(pohľad na úctu uspenskej Bohorodičky)

Úcta uspenskej Bohorodičky začala vo východnej tradícii hneď po Efezskom koncile (r. 431). Tým sa odlišuje od západnej tradície, ktorá slávi sviatok od 7. storočia, pod názvom Nanebovzatie Panny Márie.

Je pozoruhodné, že Cirkev sa až v roku 1950 definitívne vyjadrila k tomuto tajomstvu, kedy ústami pápeža Pia XII. v dogme o viere vyhlásila: „*Je Bohom zjavenou pravdou, že nepoškvrnená vždy panenská Matka Božia, Mária, po skončení svojho pozemského života bola vzatá s telom i dušou do nebeskej slávy*“ (DS 3903).

Svätý Ján Damascénsky, ktorý je najslávnejším hlásateľom tejto zdedenej pravdy, porovnával telesné nanebovzatie požehnanej Božej Matky s jej ostatnými darmi a výsadami, s veľkou výrečnosťou povedal: „*Patrilo sa, aby telo tej, ktorá si pri pôrode zachovala neporušené panenstvo, bolo aj po smrti uchované od akéhokoľvek porušenia. Patrilo sa, aby tá, ktorá nosila Stvoriteľa v lone ako dieťa, bývala v Božích príbytkoch. Patrilo sa, aby nevesta, s ktorou sa zasnúbil Otec,*

prebývala v nebeských komnatách. Patrilo sa, aby tá, ktorá sa dívala na svojho Syna na kríži a nastavila hrud' meču bolesti, od ktorého bola uchránená pri pôrode, hľadela na neho, aj keď sedí pri Otcovi. Patrilo sa, aby Božia Matka vlastnila to, čo má jej Syn, a aby ju celé stvorenie uctievalo ako Božiu Matku a služobnicu.“

Svätý Germán Carihradský bol presvedčený, že telo Bohorodičky Panny Márie ostalo neporušené a že jeho nanebovzatie zodpovedá nielen jej božskému materstvu, ale aj zvláštnej svätosti jej panenského tela: „*Ty sa zjavuješ, ako je napísané, ‚v kráse‘. Tvoje panenské telo je celé sväté, celé čisté, celé Božím príbytkom, a preto sa ani neskôr nemôže rozpadnúť na*

prach. Premenilo sa, keďže bolo ľudské, pre vznešený neporušiteľný život. Ale to isté je živé a veľmi slávne, neporušené a účastné na dokonalom živote.“

Tieto, ale aj ďalšie výroky a úvahy svätých otcov sa opierajú o Sväté písmo ako o najhlbší základ. A ono nám stavia pred oči, ako veľmi úzko je požehnaná Božia Matka spojená so svojim Božským Synom a má stále účasť na jeho osude.

Ikonu nepošliapal (príbeh pre potešenie duše)

Po skončení vojny rozprával jeden ruský delostrelecký dôstojník svoj príbeh:

Už ako mladík som veľmi túžil byť dôstojníkom v armáde. Lenže nebola možnosť dostať sa do školy a preto som bol na vojne iba obyčajným vojakom.

Raz som sa spolu s kamarátom preslávil počas vojenskej operácie. Za to som mal byť povýšený na dôstojníka. Tešil som sa ako malý chlapec. Už sme boli nastúpení v rade a veliteľ prečítal rozkaz. Vtedy jeden z vojakov vystúpil z radu a veliteľovi povedal, že ja nesmiem byť povýšený, lebo nosím pri sebe ikonu Bohorodičky a aj v ňu verím. Tak budem asi zradca, aj špión.

Veliteľ sa spýtal: „*Je to pravda? Si zradca? Máš pri sebe ikonu?*“

A povedal: „*Tu máš dôstojnícke výložky a teraz sa rozhodni, čo pošliapeš, výložky alebo ikonu.*“

Urobil som tri kroky vpred a pošliapal výložky – najkrajší sen svojej mladosti.

O tom, čo som potom vytrpel, ani nehovorím. Dôstojníkom som sa stal až potom – v zajatí. Som ale rád, že som nepošliapal ikonu, ktorú mi na krk zavesila moja matka.

Viem, že pod ochranou Presvätej Bohorodičky si zachovám vieru a raz sa s ňou stretnem v nebi. Som hrdý, že verím v Boha a vieru som si zachoval aj počas ťažkých rokov.

V tejto pravde sa utvrdíme aj my, že keď budeme žiť podľa viery, raz sa stretneme s našou Matkou, Presvätou Bohorodičkou a jej Synom.

Panna Mária – náš vzor (príbeh pre potešenie duše)

Misionár cestoval rýchlym japonským vlakom a modlil sa cestou breviár.

Pri prudkom pohybe mu vypadol z breviára obrázok Panny Márie. Chlapček, ktorý sedel oproti nemu, sa zohol a obrázok zdvihol. Zvedavý, ako všetky deti, sa naňho najprv pozrel, podal obrázok misionárovi a opýtal sa ho: „*Kto je táto krásna pani?*“

„*Je to... moja matka,*“ odpovedal kňaz po krátkom zaváhaní.

Chlapček sa naňho pozrel, potom sa pozrel na obrázok. „*Veľmi sa na ňu nepodobáš,*“ povedal.

Misionár sa usmial: „*Celý život sa na ňu usilujem podobať, aspoň trochu, aspoň trošičku.*“

Na koho sa podobáme my?